

Na temelju članka 13. stavka 3., članka 14. stavka 2. i članka 17. stavka 1. Zakona o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (»Narodne novine«, br. 139/10.), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI BILJA I ŽIVOTINJA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju:

- minimalni zahtjevi za ekološku proizvodnju bilja koji obuhvaćaju postupke i određene norme uzgoja bilja, uvjete prijelaznog razdoblja, paralelnu proizvodnju, održavanje plodnosti, popis dozvoljenih gnojiva, popis sredstava za poboljšanje tla i sredstava za zaštitu bilja;
- minimalni zahtjevi za ekološki uzgoj životinja, uvjeti prijelaznog razdoblja, način držanja životinja, hranidba, njega i liječenje životinja.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda u pogledu ekološke proizvodnje, označavanja i stručne kontrole (SL L 250, 18. 9. 2008.);
- Uredba Komisije (EZ) br. 1254/2008 od 15. prosinca 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 889/2008 o utvrđivanju detaljnih propisa za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označavanje i stručnu kontrolu (SL L 337, 16. 12. 2008.);
- Uredba Komisije (EZ) br. 710/2009 od 5. kolovoza 2009. o izmjenama i dopunama Uredbe (EZ) br. 889/2009 o predviđanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na predviđanje detaljnih pravila o ekološkoj akvakulturi i uzgoju morskih algi (SL L 204, 6. 8. 2009.);
- Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 426/2011 od 2. svibnja 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 889/2008 o utvrđivanju detaljnih propisa za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označavanje i stručnu kontrolu (SL L 113, 3. 5. 2011.);

– Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 505/2012 od 14. lipnja 2012. o izmjeni te ispravku Uredbe (EZ) br. 889/2008 o utvrđivanju detaljnih propisa za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označavanje i stručnu kontrolu (SL L 154, 15. 6. 2012.).

Definicije

Članak 3.

U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) »neekološki« označava da ne potječe od ili nije u vezi s proizvodnjom sukladno Zakonu o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (»Narodne novine«, broj 139/10.), (u daljnjem tekstu: Zakon);
- b) »veterinarsko-medicinski proizvodi« su proizvodi definirani Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima (»Narodne novine« br. 84/08.)
- c) »uvoznik« označava fizičku ili pravnu osobu koja stavlja na tržište Republike Hrvatske uvezenu pošiljku, izravno ili putem predstavnika;
- d) »prvi primatelj« označava fizičku ili pravnu osobu kojoj se isporučuje uvezena pošiljka i koja će istu primiti za daljnju preradu i/ili plasman;
- e) »poljoprivredno gospodarstvo« označava sve proizvodne jedinice kojima se jedinstveno upravlja za potrebe dobivanja poljoprivrednih proizvoda;
- f) »proizvodna jedinica« označava svu imovinu koja se koristi za sektor proizvodnje kao što su proizvodni pogoni, proizvodne površine, pašnjaci, prostori na otvorenom, objekti za životinje, prostori za skladištenje uroda, biljnih i životinjskih proizvoda, sirovina i svih drugih ulaznih materijala za ovaj specifičan proizvodni sektor;
- g) »hidroponski uzgoj« je metoda uzgoja bilja sa korijenjem samo u otopini mineralne hranjive tvari ili u inertnom mediju kao što je perlit, pijesak ili mineralna vuna kojima se dodaje otopina hranjive tvari;
- h) »veterinarsko liječenje« označava sva kurativna ili preventivna postupanja u svrhu sprječavanja određene bolesti;
- i) »hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja« je hrana za životinje koja se dobiva tijekom prijelaznog razdoblja na ekološki uzgoj, s izuzetkom one čija je žetva/ubiranje 12 mjeseci nakon početka prijelaznog razdoblja sukladno članku 18. stavku 1. točki a) Zakona.

II. UZGOJ BILJA

Gospodarenje tlom i gnojidba

Članak 4.

(1) Kada hranidbene potrebe bilja nije moguće zadovoljiti mjerama iz članka 13. stavka 1. točke a), b) i c) Zakona, u ekološkom uzgoju se u potrebnom obimu mogu koristiti samo gnojiva i poboljšivači tla iz Priloga I. ovoga Pravilnika. Subjekti moraju imati dokumentirane dokaze o potrebi korištenja proizvoda.

(2) Ukupna količina stajskog gnoja, sukladno Zakonu o gnojivima i poboljšivačima tla (»Narodne novine« br. 163/03. i 40/07.), koji se koristi na poljoprivrednom gospodarstvu ne može prelaziti 170 kg dušika godišnje po hektaru korištene poljoprivredne površine. Ovo ograničenje vrijedi za stajski gnoj, osušeni stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi, kompostiran životinjski izmet, uključujući gnoj peradi, kompostiran stajski gnoj i tekuće životinjske izmete.

(3) Gospodarstva s ekološkim uzgojem mogu sklopiti ugovore o suradnji u pisanom obliku isključivo s drugim gospodarstvom i subjektom koji udovoljavaju pravilima ekološkog uzgoja, s ciljem raspodjele suvišnog gnoja iz ekološkog uzgoja. Najviša dopuštena granica iz stavka 2. ovoga članka se izračunava temeljem svih proizvodnih jedinica ekološkog uzgoja obuhvaćenih takvom suradnjom.

(4) Dozvoljeno je korištenje odgovarajućih pripravaka mikroorganizama za poboljšanje cjelokupnog stanja tla ili raspoloživosti hranjivih tvari u tlu ili u usjevima.

(5) Za aktiviranje komposta se mogu koristiti odgovarajući pripravci na bazi bilja ili pripravci mikroorganizama.

(6) Plodored se treba raznoliko i usklađeno sastaviti radi dugoročnog održavanja plodnosti i nezakorovljenosti tla u kojem se izmjenjuju kulture s različitom dubinom zakorjenjivanja te različitim potrebama za pojedinim hranjivima i vodom. Plodored treba sadržavati mahunarke ili djetelinsko travne smjese (najmanje 20% obradivih površina), odnosno kulture za zelenu gnojidbu, a strnine ili okopavine same ne smiju obuhvatiti više od 50% obradivih površina.

Zabrana hidroponskog uzgoja

Članak 5.

Zabranjuje se hidroponski uzgoj.

Nadzor nad biljnim bolestima, štetnicima i korovima

Članak 6.

(1) Kada se bilje ne može na odgovarajući način zaštititi od štetnih organizama mjerama iz članka 13. stavka 1. točke a), b), c) i g) Zakona, u ekološkom uzgoju se mogu koristiti samo proizvodi iz Priloga II. ovoga Pravilnika. Subjekti moraju čuvati dokumentirane dokaze o potrebi korištenja tih proizvoda.

(2) Za proizvode koji se koriste u klopama i raspršivačima, osim feromonskih raspršivača, klopke i/ili raspršivači moraju spriječiti prodiranje tvari u okoliš i spriječiti dodir između tvari i usjeva koji se tretira. Klopke se nakon korištenja trebaju sakupiti i sigurno zbrinuti.

(3) Proizvodi i tvari sadržani u ograničenom popisu mogu se koristiti samo u mjeri u kojoj je odgovarajuća uporaba odobrena u općoj poljoprivredi u zemljama članicama kojih se tiče u skladu s odgovarajućim odredbama Zajednice ili nacionalnim odredbama koje su u skladu s pravom Zajednice.

Posebna pravila za uzgoj gljiva

Članak 7.

Za uzgoj gljiva se mogu koristiti supstrati ukoliko su kompostirani isključivo iz sljedećih sastojaka:

a) stajskog gnoja i životinjskog izmeta:

– s gospodarstava koja uzgajaju prema pravilima ekološke proizvodnje, ili

– prema Prilogu I. ovoga Pravilnika, ukoliko proizvod iz točke a) podstavka 1) ovoga članka nije dostupan, u slučaju da ne prelazi 25% mase ukupnih sastojaka supstrata prije kompostiranja, izuzev pokrivnog materijala i dodane vode;

b) proizvoda poljoprivrednog podrijetla koji su drugačiji od proizvoda iz točke a) ovoga članka, s gospodarstava koja uzgajaju prema pravilima ekološke proizvodnje;

c) treseta koji nije kemijski obrađen;

d) drva koje nije obrađeno kemijskim proizvodima nakon sječe;

e) mineralnih proizvoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika, vode i tla.

III. UZGOJ ŽIVOTINJA

Područje primjene

Članak 8.

Ovim poglavljem propisuju se detaljna pravila za uzgoj sljedećih vrsta: goveda, uključujući bivole i bizone, kopitara, svinja, ovaca, koza, peradi (vrste navedene u Prilogu III. ovoga Pravilnika) i pčela.

Podrijetlo životinja iz ekološkog uzgoja

Članak 9.

(1) Pri odabiru pasmina ili sojeva, potrebno je voditi računa o mogućnosti životinja da se prilagode lokalnim uvjetima, njihovoj vitalnosti i njihovoj otpornosti na bolesti. Odabir pasmine ili soja obavlja se na način da se izbjegnu specifične bolesti ili zdravstveni problemi povezani s nekim pasminama ili sojevima koje se koriste u intenzivnom uzgoju, kao što je stres sindrom svinja, BMV sindrom (blijedo-mekano-vodnjikavo meso), iznenadno uginuće, spontani pobačaj i težak porod koji zahtjeva carski rez. Potrebno je dati prednost izvornim pasminama i sojevima.

(2) Kod pčela se uzgaja izvorna pasmina pčela *Apis mellifera carnica*.

Podrijetlo životinja iz neekološkog uzgoja

Članak 10.

(1) Sukladno članku 14. stavku 1. točki a) podstavku 2. Zakona, za potrebe rasploda se na gospodarstvo mogu dovesti životinje iz neekološkog uzgoja samo ukoliko ne postoji dostatan broj životinja iz ekološkog uzgoja, sukladno uvjetima iz stavka 2. do stavka 5. ovoga članka.

(2) Kada se krda ili stada formiraju po prvi put, mladunčad sisavaca iz neekološkog uzgoja mora se uzgajati prema pravilima ekološkog uzgoja odmah nakon odbića. Danom uvođenja životinja u krdo ili stado primjenjuju se sljedeća ograničenja:

a) bivoli, telad i ždrebad moraju biti mlađi od šest mjeseci;

b) janjad i kozlići moraju biti mlađi od 60 dana;

c) prasad mora biti lakša od 35 kg.

(3) Za obnovu krda ili stada, mogu se koristiti odrasli mužjaci i ženke iz neekološkog uzgoja, koje još nisu imale podmlatka, pod uvjetom da se ulaskom u stado moraju uzgajati u skladu s pravilima ekološkog uzgoja. Broj ženki sisavaca podliježe sljedećim godišnjim ograničenjima:

a) do najviše 10% ženki odraslih kopitara ili goveda, uključujući bivole i bizone, te 20% odraslih svinja, ovaca i koza;

b) za jedinice s manje od 10 kopitara ili goveda, ili s manje od 5 svinja, ovaca ili koza, obnavljanje iz točke a) ovoga stavka se ograničava na najviše jednu životinju godišnje.

(4) Nadležno tijelo može odobriti povećanje postotaka navedenih stavkom 3. ovoga članka do 40% u slučaju:

a) značajnijeg proširenja gospodarstva;

b) promjene pasmine;

c) uvođenja nove stočarske proizvodne specijalizacije;

d) kada postoji opasnost od izumiranja pasmina za uzgoj prema Prilogu IV. Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1974/2006, mogu se u tom slučaju koristiti i ženke tih pasmina koje su prethodno imale podmladak.

(5) Za obnovu pčelinjaka, može se godišnje zamijeniti 10% matica i rojeva, maticama i rojevima iz neekološkog uzgoja u jedinici za ekološki uzgoj pod uvjetom da se matice i rojevi stave u košnice sa saćem ili satnim osnovama koji potječu iz jedinica ekološkog uzgoja.

Smještaj životinja i postupci uzgoja

Pravila koja vrijede za smještaj životinja

Članak 11.

- (1) Izolacija, grijanje i ventilacija objekta moraju osigurati da protok zraka, razina prašine, temperatura, relativna vlažnost zraka i koncentracija plina budu unutar granica koje nisu škodljive za životinje. U objektu treba osigurati prirodnu ventilaciju i ulazak svjetlosti.
- (2) Nastamba za životinje nije obvezna u područjima s odgovarajućim klimatskim uvjetima koji životinjama omogućavaju da žive na otvorenom.
- (3) Broj životinja po jedinici površine u objektima mora osigurati udobnost, dobrobit i ispunjavati potrebe svojstvene vrsti životinje koje u prvom redu ovise o vrsti, pasmini i dobi životinja. Mora se voditi računa o potrebama ponašanja životinja ovisno o veličini skupine i spolu životinja. Broj životinja po jedinici površine mora biti takav da osigurava dobrobit životinja na način da imaju dovoljno prostora za prirodno stajanje, ležanje, okretanje, njegovanje, odnosno za sve prirodne položaje tijela i sve prirodne kretnje kao što je rastezanje i lamatanje krilima.
- (4) Najmanja dozvoljena površina za zatvorene i otvorene prostore, te ostala obilježja smještaja za različite vrste i kategorije životinja navedeni su Prilogom III. ovoga Pravilnika.

Posebni uvjeti smještaja i postupaka uzgoja za sisavce

Članak 12.

- (1) Objekti za smještaj životinja moraju imati glatke, ali ne skliske podove. Najmanje polovica površine zatvorenog prostora iz Priloga III. ovoga Pravilnika mora biti puna, što znači da konstrukcija nije rešetkasta.
- (2) Smještaj mora imati udobnu, čistu i suhu dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta. Površina za odmaranje mora imati suho i dovoljno široko ležište te biti dobro ispunjena steljom. Stelja se sastoji od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom iz Priloga I. ovoga Pravilnika.
- (3) Uvažavajući odredbe Pravilnika o minimalnim uvjetima za zaštitu teladi («Narodne novine» br. 110/10.) smještaj teladi u pojedinačne odjeljke nakon dobi od osam tjedana je zabranjen.
- (4) Uvažavajući odredbe Pravilnika o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja («Narodne novine» br. 119/10.) krmače moraju biti u skupini, osim u posljednjem stadiju bređosti i tijekom laktacije.
- (5) Prasad se ne smije držati na podovima bez nagiba ili u kavezima za prasad.
- (6) Površine na kojima se svinje kreću moraju omogućavati izgnojavanje te rovanje. Kao materijali za rovanje se mogu koristiti različiti supstrati.

Posebni uvjeti za smještaj i postupci uzgoja peradi

Članak 13.

(1) Perad se ne smije držati u kavezima.

(2) Vodena perad mora imati pristup tekućici, ribnjaku, jezeru ili bazenu kada vremenski i higijenski uvjeti to dozvoljavaju, kako bi se zadovoljile posebne potrebe njihove vrste i zahtjevi za dobrobit životinja.

(3) Objekti za perad moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

a) najmanje jedna trećina površine poda mora biti puna, odnosno, nije rešetkaste konstrukcije te pokrivena steljom kao što je slama, strugotina drva, pijesak ili treset;

b) u objektima za nesilice, dovoljno velika površina poda mora biti dostupna za izgnojavanje;

c) moraju imati prečke koje veličinom i brojem odgovaraju veličini jata navedene Prilogom III. ovoga Pravilnika;

d) moraju imati otvore za ulaz i izlaz dostatne veličine za prolaz ptice, te imati sveukupnu dužinu od najmanje 4 m na 100 m² objekta;

e) peradarski objekt ne smije sadržavati više od:

– 4800 pilića,

– 3000 nesilica,

– 5200 biserki,

– 4000 ženskih ili 3200 muških mošusnih ili pekinških patki ili drugih sojeva pataka,

– 2500 kopuna, gusaka ili purana;

f) ukupna korisna površina peradarskih objekata za tov bilo koje jedinice ne smije biti veća od 1600 m²;

g) peradarski objekti moraju biti izgrađeni na način da je svim pticama omogućen jednostavan pristup površini na otvorenom.

(4) Prirodno svjetlo se može nadopuniti umjetnim kako bi se osiguralo najviše 16 sati svjetla dnevno s neprekidnim vremenom odmora tijekom noći, bez umjetnog svjetla u trajanju od najmanje osam sati.

(5) Kako bi se spriječilo korištenje intenzivnih metoda uzgoja, perad se mora ili uzgajati do dostizanja minimalne dobi ili mora potjecati od spororastućih sojeva peradi. Ukoliko subjekti ne koriste spororastuće sojeve peradi, najmanja dopuštena dob pri klanju mora biti sljedeća:

a) 81 dan za piliće,

b) 150 dana za kopune,

- c) 49 dana za pekinške patke,
- d) 70 dana za ženke mošusne patke,
- e) 84 dana za mužjake mošusne patke,
- f) 92 dana za divlje patke,
- g) 94 dana za biserke,
- h) 140 dana za mužjake purana i guske za pečenje,
- i) 100 dana za ženke purana.

Posebni zahtjevi i uvjeti smještaja u pčelarstvu

Članak 14.

- (1) Smještaj pčelinjaka mora biti takav da unutar polumjera od 3 km izvore nektara i cvjetnog praha čine uglavnom ekološki uzgojene kulture i/ili samoniklo bilje i/ili kulture obrađene postupcima s malim utjecajem na okoliš iz članka 36. Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1698/2005 o potporama ruralnom razvoju od strane Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, koji ne mogu utjecati na ekološko obilježje pčelarske proizvodnje. Navedeni zahtjevi se ne primjenjuju u razdoblju bez cvatnje ili kada su pčelinje zajednice u mirovanju.
- (2) Nadležno tijelo može odrediti regije ili područja koja nisu prihvatljiva za ekološku pčelarsku proizvodnju.
- (3) Košnice se u osnovi izrađuju od prirodnih materijala koji ne predstavljaju opasnost za zagađenje okoliša ili pčelinjih proizvoda.
- (4) Pčelinji vosak za nove satne osnove mora potjecati iz jedinica ekološkog uzgoja.
- (5) Uvažavajući članak 26. ovoga Pravilnika, u košnicama se mogu koristiti samo prirodni proizvodi kao što su propolis, vosak i biljna ulja.
- (6) Zabranjena je uporaba kemijskih sintetskih sredstava za odbijanje insekata tijekom vrcanja meda.
- (7) Zabranjena je uporaba plodišnog saća za vrcanje meda.

Pristup površinama na otvorenom

Članak 15.

- (1) Površine na otvorenom mogu biti djelomično natkrivene.
- (2) Sukladno članku 14. stavku 1. točki b) podstavku 3. Zakona, biljojedi moraju imati pristup pašnjacima kada to uvjeti dopuštaju.

(3) U slučajevima kada biljojedi imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše i kada sustav zimskog smještaja životinjama pruža slobodu kretanja, nije obvezno osigurati površine na otvorenom tijekom zimskih mjeseci.

(4) Bikovi stariji od godinu dana moraju imati pristup ispaši ili površini na otvorenom.

(5) Perad mora imati pristup površini na otvorenom u trajanju od najmanje jedne trećine života.

(6) Površine na otvorenom za perad moraju biti uglavnom pokrivene vegetacijom i moraju imati skloništa te omogućavati jednostavan pristup primjerenom broju korita za napajanje i hranjenje.

(7) Ukoliko se perad čuva u zatvorenom prostoru zbog propisanih ograničenja ili obveza, moraju biti osigurane dostatne količine vlaknaste krme i primjereni uvjeti koji zadovoljavaju etološke potrebe.

Broj životinja po jedinici površine

Članak 16.

(1) Broj životinja po jedinici površine mora biti takav da ne prelazi granicu od 170 kg dušika godišnje po hektaru poljoprivredne površine iz članka 4. stavka 2. ovoga Pravilnika.

(2) Broj životinja po jedinici površine naveden je Prilogom IV. ovoga Pravilnika.

Zabrana uzgoja životinja bez poljoprivrednog zemljišta

Članak 17.

Zabranjuje se uzgoj životinja ako subjekt ne posjeduje poljoprivredno zemljište i/ili ne gospodari poljoprivrednim zemljištem i/ili nije s drugim subjektom sklopio ugovor o suradnji u pisanom obliku sukladno članku 4. stavku 3. ovoga Pravilnika.

Istovremena ekološka i neekološka proizvodnja životinja

Članak 18.

(1) Životinje iz neekološke proizvodnje mogu se držati na gospodarstvu pod uvjetom da su smještene na jedinicama gdje su objekti i parcele jasno odvojeni od jedinica koje proizvode u skladu s pravilima ekološke proizvodnje i kada se radi o različitim vrstama.

(2) Životinje iz neekološke proizvodnje mogu koristiti ekološku ispašu u ograničenom vremenskom trajanju svake godine, pod uvjetom da takve životinje potječu iz sustava poljodjelstva utvrđenog stavkom 3. točkom b) ovoga članka i da se životinje iz ekološke proizvodnje ne nalaze istovremeno na toj ispaši.

(3) Životinje iz ekološke proizvodnje mogu biti na ispaši na zajedničkom poljoprivrednom zemljištu, pod uvjetom da:

a) zemljište nije bilo tretirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološki uzgoj u trajanju od najmanje tri godine;

b) životinje iz neekološke proizvodnje koriste zemljište koje potječe s gospodarstva sukladno članku 36. Uredbe (EZ-a) br. 1698/2005 o potporama ruralnom razvoju od strane Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

c) stočni proizvodi dobiveni od životinja iz ekološke proizvodnje, dok koriste takvo zemljište ne smatraju se ekološkima, osim ukoliko se dokaže primjerena odvojenost od životinja iz neekološke proizvodnje.

(4) Tijekom razdoblja sezonske selidbe, životinje mogu pasti na neekološkom zemljištu kada se sele s jedne površine za ispašu na drugu. Uzimanje neekološke hrane za životinje u obliku trave i drugog bilja koje životinje pasu tijekom ovog razdoblja ne smije prekoračiti 10% ukupnog godišnjeg unosa hrane. Količina se izračunava kao postotak suhe tvari krme poljoprivrednog podrijetla.

(5) Subjekti moraju čuvati dokumentirane dokaze o primjeni odredbi iz ovog članka.

Postupanje sa životinjama

Članak 19.

(1) Radnje kao što su pričvršćivanje elastičnih traka na repove ovaca, podrezivanje repa, brušenje zuba, skraćivanje kljunova i odstranjivanje rogova se u ekološkom uzgoju ne smiju obavljati rutinski. Međutim, neke od ovih radnji nadležno tijelo može dozvoliti u određenim slučajevima iz sigurnosnih razloga ili ukoliko su namijenjeni unapređenju zdravlja, dobrobiti ili higijene životinja. Svaka patnja životinja mora se svesti na najmanju moguću mjeru primjenom odgovarajućih anestetika i/ili analgetika i obavljanjem radnje samo kod najprimjerenije životne dobi životinje od strane kvalificiranog osoblja.

(2) Fizička kastracija je dozvoljena kako bi se održavala kakvoća proizvoda i tradicionalne metode uzgoja, ali samo pod uvjetima utvrđenim stavkom 1. ovoga članka.

(3) Zabranjeno je rezanje krila pčelinjim maticama.

(4) Utovar i istovar životinja se mora obavljati bez primjene bilo koje vrste električne stimulacije za prisiljavanje životinja na kretanje. Zabranjeno je korištenje alopatskih sredstava za smirivanje životinja prije ili tijekom prijevoza.

III. HRANIDBA ŽIVOTINJA

Hrana za životinje

Hrana za životinje s vlastitog gospodarstva ili s drugih ekoloških gospodarstava

Članak 20.

(1) Za biljojede, osim tijekom razdoblja sezonske selidbe sukladno članku 18. stavku 4. ovoga Pravilnika, najmanje 60% hrane mora potjecati s iste poljoprivredne jedinice, ili kada to nije

moguće, mora biti proizvedeno u suradnji s drugim ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima prvenstveno u istoj regiji.

(2) Za svinje i perad, najmanje 20% hrane mora potjecati s iste poljoprivredne jedinice, ili kada to nije moguće, mora biti proizvedeno u suradnji s drugim ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima prvenstveno u istoj regiji.

(3) Na kraju proizvodne sezone pčelinje zajednice moraju biti opskrbljene s rezervama meda i peluda u količini koja osigurava njihovo preživljavanje tijekom zime.

(4) Hranidba pčelinjih zajednica bit će dozvoljena samo kada je preživljavanje zajednice dovedeno u opasnost zbog klimatskih uvjeta te između posljednjeg vrcanja meda, a 15 dana prije početka sljedećeg razdoblja ispaše nektara ili medljike. Hranidba se mora sastojati od meda, šećernog sirupa ili šećera koji su iz ekološke proizvodnje.

Hrana koja zadovoljava prehrambene potrebe životinja

Članak 21.

(1) Mladunčad sisavaca mora se hraniti prvenstveno majčinim mlijekom u trajanju od najmanje tri mjeseca za goveda uključujući bivole i bizone te kopitare, 45 dana za ovce i koze i 40 dana za svinje.

(2) Sustavi držanja biljojeda trebaju se temeljiti na maksimalnom korištenju ispaše prema raspoloživosti pašnjaka u različitim razdobljima godine. Najmanje 60% suhe tvari u dnevnim obrocima biljojeda mora činiti vlaknasta svježa ili suha krma, ili silaža. Za životinje koje se koriste za proizvodnju mlijeka dozvoljava se smanjenje do 50% suhe tvari maksimalno tijekom prva tri mjeseca laktacije.

(3) Vlaknasta, svježa ili sušena krma, ili silaža dodaju se dnevnom obroku za svinje i perad.

(4) Zabranjen je način držanja ili hranjenja životinja koji može uzrokovati anemiju.

(5) Načini tova moraju se ponavljati u svakom stadiju uzgoja. Zabranjeno je šopanje.

Hrana za životinje proizvedena u prijelaznom razdoblju

Članak 22.

(1) U prosjeku do 30% obroka može sadržavati hranu proizvedenu u prijelaznom razdoblju. Kada hrana za životinje proizvedena u prijelaznom razdoblju potječe sa jedinice istog gospodarstva, ovaj postotak se može povećati do 100%.

(2) U prvoj godini prijelaznog razdoblja do 20% ukupne prosječne količine hrane koja se daje životinjama, može potjecati sa ispaše ili košnje trajnih pašnjaka ili zemljišta sa trajnim krmnim biljem, pod uvjetom da čine dio istog gospodarstva a nisu bili dio jedinice ekološkog uzgoja na tom gospodarstvu u posljednjih pet godina. Kada se koristi hrana za životinje koja je u prijelaznom razdoblju i hrana sa zemljišta u njezinoj prvoj godini prijelaznog razdoblja, ukupan kombinirani postotak takve hrane ne smije prelaziti maksimalne postotke utvrđene u stavku 1. ovoga članka.

(3) Količine iz stavka 1. i 2. ovoga članka izračunavaju se godišnje kao postotak suhe tvari krme biljnog podrijetla.

Proizvodi i tvari iz članka 14. stavka 1. točke d) podstavka 4. Zakona

Članak 23.

Za potrebe članka 14. stavka 1. točke d) podstavka 4. Zakona, u proizvodnji hrane za životinje i hranidbi životinja mogu se koristiti sljedeće tvari:

a) neekološka hrana za životinje biljnog ili životinjskog podrijetla ili ostala hrana za životinje, ako je navedena u točkama 1. i 2. Priloga V. ovoga Pravilnika pod uvjetom da je:

- proizvedena ili pripravljena bez kemijskih otapala;
- sukladna ograničenjima iz članka 33. ili članka 36. točke c) ovoga Pravilnika.

b) neekološki začini, začinsko bilje i melase pod uvjetom da:

- nisu dostupni iz ekološke proizvodnje;
- su proizvedeni i pripremljeni bez kemijskih otapala;
- je njihova uporaba ograničena na 1% od hrane pojedine vrste, izračunato na godišnjoj razini kao postotak suhe tvari hrane za životinje poljoprivrednog podrijetla.

c) ekološki proizvodi životinjskoga podrijetla kao hrana za životinje.

d) sirovine za proizvodnju hrane za životinje mineralnog podrijetla navedene u točki 3. Priloga V. ovoga Pravilnika.

e) proizvodi održivog ribarstva, pod uvjetom da:

- su proizvedeni i pripremljeni bez kemijskih otapala;
- je njihova primjena ograničena na nebiljojede;
- je primjena hidrolizata ribljih bjelančevina ograničena na mlade životinje.

f) sol kao morska sol, gruba kamena sol.

g) dodaci hrani za životinje navedeni u Prilogu VI. ovoga Pravilnika.

Sprečavanje bolesti

Članak 24.

(1) Zabranjeno je korištenje kemijski sintetiziranih alopatskih veterinarskih lijekova ili antibiotika za preventivno liječenje, osim u slučaju iz članka 25. stavka 3. ovoga Pravilnika.

(2) Zabranjeno je korištenje tvari za pospješivanje rasta ili prirasta (uključujući antibiotike, kokcidostatike i druga umjetna sredstva za pospješivanje rasta) i korištenje hormona ili sličnih tvari za kontrolu razmnožavanja ili za druge namjene (npr. indukcija ili sinkronizacija estrusa).

(3) Za životinje podrijetlom iz neekološke jedinice, moguća je primjena posebnih mjera kao što je pregled ili razdoblje karantene, ovisno o okolnostima.

(4) Objekti, ograde, oprema i pribor moraju biti pravilno očišćeni i dezinficirani kako bi se izbjegla zaraza i razvoj organizama prijenosnika bolesti. Fekalije, urin i nepojedena ili razlivena hrana mora se uklanjati onoliko često, koliko je to potrebno kako bi se mirisi sveli na najmanju moguću mjeru i spriječilo privlačenje insekata ili glodavaca.

(5) Za potrebe članka 14. stavka 1. točke f) Zakona, za čišćenje i dezinfekciju opreme i pribora u objektima za životinje mogu se koristiti samo proizvodi navedeni Prilogom VII. ovoga Pravilnika. Sredstva protiv glodavaca (koja se koriste samo u klopama) i proizvodi navedeni u Prilogu II. ovoga Pravilnika, mogu se koristiti za uklanjanje insekata i drugih štetnika u zgradama i drugim objektima u kojima se drže životinje.

(6) Objekti se moraju isprazniti između svakog turnusa peradi. U tom vremenu moraju se očistiti i dezinficirati objekti i oprema. Kada se završi svaki proizvodni turnus peradi, ograđen prostor za perad mora ostati prazan kako bi se bilju omogućilo da ponovno naraste. Razdoblje u kojem ograđeni prostori za perad moraju ostati prazni je minimum 2 tjedna. Subjekt mora čuvati dokumentirane dokaze o poštivanju ovog razdoblja. Zahtjevi ne vrijede za perad koja se ne uzgaja u turnusima, ne drži se u ograđenim prostorima i slobodno se kreće tijekom dana.

Veterinarsko liječenje

Članak 25.

(1) Kada unatoč preventivnim mjerama kojima se osigurava zdravlje životinja sukladno članku 14. stavku 1. točki e) podstavku 1. Zakona, životinje obole ili se ozljede, njih se mora odmah liječiti, prema potrebi staviti u izolaciju i u odgovarajuće mjesto za boravak.

(2) Fitoterapeutske proizvodi, elementi u tragovima i proizvodi navedeni točkom 3. Priloga V. i točkom 1.1. Priloga VI. ovoga Pravilnika, moraju imati prednost u odnosu na kemijski sintetizirane alopatske lijekove ili antibiotike, pod uvjetom da je njihov terapijski učinak djelotvoran za tu vrstu životinje i uvjete u kojima se provodi takvo liječenje.

(3) Ukoliko primjena mjera iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije djelotvorna u liječenju bolesti ili ozljeda, te ukoliko je liječenje nužno potrebno da bi se izbjegla patnja ili bol životinje, mogu se koristiti pod nadzorom veterinaru kemijski sintetizirani alopatski veterinarski lijekovi ili antibiotici.

(4) Kada se životinja ili grupa životinja liječi više od tri puta tijekom jedne godine (ili više od jednog liječenja ako je njihov životni vijek manji od godine dana) kemijski sintetiziranim alopatskim veterinarskim lijekovima ili antibioticima, s izuzetkom cijepljenja liječenja parazita ili bilo kakva obvezna suzbijanja sukladno veterinarskim propisima, takve životinje ili njihovi proizvodi ne smiju se prodavati kao ekološki i moraju proći prijelazno razdoblje sukladno odredbama ovoga Pravilnika. Subjekt mora voditi evidenciju o načinu liječenja.

(5) Razdoblje između posljednjeg davanja alopatskog veterinarskog lijeka životinji, te dobivanja ekoloških proizvoda od takvih životinja mora biti dvostruko duža od karence propisane člankom 11. Pravilnika o veterinarsko-medicinskim proizvodima (»Narodne novine« br. 30/09, 73/09, 14/10, 146/10, 32/11), a u slučaju da nije propisana iznosi 48 sati.

Posebna pravila o sprečavanju bolesti i veterinarskom liječenju u pčelarstvu

Članak 26.

(1) Za potrebe zaštite okvira, košnica i saća, posebno od štetnih organizama, dozvoljena su samo sredstva protiv glodavaca (koja se stavljaju u klopke) i odgovarajući proizvodi navedeni Prilogom II. ovoga Pravilnika.

(2) Dozvoljena je dezinfekcija pčelinjaka parom ili neposrednim plamenom.

(3) Dozvoljeno je uništavanje trutovskog legla samo ako ima za cilj izoliranje zaraženosti parazitom *Varroa destructor*.

(4) Ukoliko se unatoč preventivnim mjerama, pčelinje zajednice razbole ili zaraze, odmah se moraju liječiti i prema potrebi premjestiti u pčelinjake u izolaciji.

(5) U ekološkom pčelarstvu mogu se koristiti veterinarsko-medicinski proizvodi ukoliko je njihova primjena sukladna posebnim propisima.

(6) U slučaju zaraze parazitom *Varroa destructor* može se koristiti mravlja kiselina, mliječna kiselina, octena kiselina i oksalna kiselina kao i mentol, timol, eukaliptol ili kamfor.

(7) Ako se liječenje provodi kemijski sintetiziranim veterinarskim alopatskim proizvodima, tijekom tog razdoblja tretirane pčelinje zajednice moraju se smjestiti u izolaciju, te cjelokupan vosak mora biti zamijenjen voskom proizvedenim sukladno odredbama ovoga Pravilnika. Prijelazno razdoblje za takve pčelinje zajednice traje jednu godinu.

(8) Zahtjevi iz stavka 7. ovoga članka ne vrijede za proizvode navedene u stavku 6. ovoga članka.

IV. PRAVILA ZA PRIJELAZNO RAZDOBLJE

Bilje i biljni proizvodi

Članak 27.

(1) Da bi se biljke i biljni proizvodi smatrali ekološkim, odredbe članaka 10., 11., 12., i 13. Zakona i Poglavlja I. i VI. ovoga Pravilnika moraju se primijeniti na česticama tijekom prijelaznog razdoblja:

– najmanje dvije godine prije sjetve kultura,

– kod travnjaka ili krmnog bilja najmanje dvije godine prije njihovog korištenja kao hrane za životinje iz ekološkog uzgoja,

– kod trajnih kultura najmanje tri godine prije prve berbe.

(2) Nadležno tijelo može donijeti odluku da retroaktivno prizna kao dio prijelaznog razdoblja svako prethodno razdoblje u kojem:

a) su ARKOD parcele bile dio programa sukladno Uredbi (EZ-a) br. 1698/2005 o potporama ruralnom razvoju od strane Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, ili u drugom službenom programu, pod uvjetom da te mjere osiguravaju da tvari i sredstva koja nisu odobrena za ekološki uzgoj nisu korištena na tim česticama,

b) neobradive ili poljoprivredne površine nisu bile tretirane tvarima i sredstvima koja nisu dozvoljena u ekološkoj poljoprivredi.

(3) Razdoblje iz stavka 2. točke b) ovoga članka može se razmotriti retroaktivno samo ukoliko je nadležnom tijelu dostavljen dokaz da su uvjeti bili ispunjeni u trajanju od najmanje tri godine.

(4) Kada je tlo onečišćeno tvarima i sredstvima koja nisu odobrena za ekološku poljoprivredu nadležno tijelo može donijeti odluku o produljenju prijelaznog razdoblja.

(5) Kod ARKOD parcela koje su već u prijelaznom razdoblju ili su bile u prijelaznom razdoblju na ekološku poljoprivredu, a koje su tretirane tvarima ili sredstvima koja nisu odobrena za ekološki uzgoj, nadležno tijelo može skratiti prijelazno razdoblje iz stavka 1. ovoga članka u sljedeća dva slučaja:

a) ARKOD parcele su tretirane tvarima ili sredstvima koje nisu odobrene za ekološki uzgoj kao dio obvezne mjere suzbijanja bolesti ili štetnika koje odredi nadležno tijelo;

b) ARKOD parcele su tretirane tvarima ili sredstvima koje nisu odobrene za ekološki uzgoj kao dio znanstvenih ispitivanja odobrenih od strane nadležnog tijela.

(6) U slučajevima iz točke a) i b) stavka 5. ovoga članka, trajanje prijelaznog razdoblja se utvrđuje uzimajući u obzir sljedeće:

a) postupak razgradnje primijenjenog sredstva je takav da će na kraju trajanja prijelaznog razdoblja sadržavati neznatnu razinu ostataka u tlu i kod trajnih kultura u biljci;

b) urod s takvih ARKOD parcela ne smije se stavljati na tržište kao ekološki.

(7) Na temelju zahtjeva subjekta nadležno tijelo odobrava skraćivanje prijelaznog razdoblja. Uz zahtjev subjekt dostavlja:

a) obrazloženje za skraćivanje prijelaznog razdoblja;

b) mišljenje i zapisnik o stručnoj kontroli kontrolnog tijela;

c) rezultate analize ostataka sredstava za zaštitu bilja na ARKOD parcelama za koje traži skraćivanje prijelaznog razdoblja;

d) rezultate analize tla na ARKOD parcelama za koje traži skraćivanje prijelaznog razdoblja.

Posebna pravila prijelaznog razdoblja za poljoprivredno zemljište na kojem se drže životinje koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje

Članak 28.

(1) Pravila o prijelaznom razdoblju iz članka 27. ovoga Pravilnika vrijede za cijelo proizvodno područje na kojem se proizvodi hrana za životinje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka trajanje prijelaznog razdoblja može se skratiti na godinu dana za pašnjake i druge otvorene prostore koje koriste životinje koje nisu biljojedi. Ovo razdoblje se može skratiti na šest mjeseci ukoliko zemljište tijekom posljednje godine nije tretirano sredstvima i tvarima koje nisu dozvoljene u ekološkoj proizvodnji.

Životinje i njihovi proizvodi

Članak 29.

(1) Ukoliko je životinja iz neekološke proizvodnje dovedena na gospodarstvo sukladno članku 14. stavku 1. točki a) podstavku 2. Zakona i člankom 10. ovoga Pravilnika i ukoliko njihove proizvode treba prodati kao ekološke, pravila uzgoja iz članaka 10., 11., 12., 14. Zakona i Poglavlja III. ovoga Pravilnika moraju se primjenjivati najmanje:

a) 12 mjeseci kod kopitara i goveda, uključujući bivole i bizone, za proizvodnju mesa, ili u svim drugim slučajevima najmanje tri četvrtine trajanja njihova dotadašnjeg života;

b) šest mjeseci u slučaju malih preživača, svinja i životinja za proizvodnju mlijeka;

c) 10 tjedana za perad za proizvodnju mesa, uvedenu prije dostizanja dobi od tri dana;

d) šest tjedana za perad za proizvodnju jaja.

(2) Kada na gospodarstvu ima životinja iz neekološke proizvodnje na početku prijelaznog razdoblja sukladno članku 14. stavku 1. točki a) podstavku 3. Zakona, njihovi proizvodi mogu se smatrati ekološkim ukoliko postoji istovremeno prijelazno razdoblje za cjelokupnu proizvodnu jedinicu uključujući životinje, pašnjak i/ili svako zemljište na kojemu se proizvodi hrana za životinje. Ukupno trajanje kombiniranog prijelaznog razdoblja, kako za postojeće životinje tako i njihove potomke, pašnjak i/ili svako zemljište na kojemu se proizvodi hrana za životinje, se može smanjiti na 24 mjeseca, ukoliko se životinje uglavnom hrane proizvodima podrijetlom iz te proizvodne jedinice.

(3) Pčelinji proizvodi mogu se prodavati kao ekološki ukoliko su se pravila ekološkog uzgoja poštovala najmanje godinu dana.

(4) Prijelazno razdoblje za pčelinjake ne vrijedi kod primjene članka 10. stavka 5. ovoga Pravilnika. Tijekom prijelaznog razdoblja, vosak se mora zamijeniti voskom koji potječe iz ekološkog pčelarstva.

V. PRAVILA UZGOJA U IZNIMNIM SLUČAJEVIMA

Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima koja se odnose na klimatska, geografska ili strukturna ograničenja

Ograničavanje kretanja životinja

Članak 30.

Nadležno tijelo može dozvoliti da se životinjama na malim gospodarstvima ograniči kretanje ukoliko ih nije moguće čuvati u skupinama primjerenim za zahtjeve njihovog ponašanja, pod uvjetom da imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše i najmanje dva puta tjedno pristup površinama na otvorenom prostoru gdje ispaša nije moguća.

Paralelni uzgoj

Članak 31.

(1) Uzgajivač može na istoj površini voditi jedinice ekološkog i neekološkog uzgoja:

a) kod proizvodnje višegodišnjih kultura koje zahtijevaju razdoblje uzgoja od najmanje tri godine, ukoliko se sorte ne mogu lako razlikovati, a zadovoljeni su sljedeći uvjeti:

– uzgoj čini sastavni dio plana prijelaznog razdoblja u odnosu na koji se subjekt strogo obvezao i koji omogućava početak prijelaznog razdoblja posljednjeg dijela površine na ekološki uzgoj u najkraćem mogućem razdoblju koje ni u kom slučaju ne smije biti dulje od pet godina;

– poduzete su odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo stalno odvajanje proizvoda dobivenih od svake jedinice;

– kontrolno tijelo je najmanje 48 sati prije obaviješteno o žetvi svakog proizvoda;

– po dovršetku žetve, subjekt obavještava kontrolno tijelo o točnim prinosima na jedinicama te mjerama koje su primijenjene za odvajanje proizvoda;

– plan prijelaznog razdoblja i mjere stručne kontrole su odobrene od strane kontrolnog tijela, odobrenje se mora potvrđivati svake godine nakon početka prijelaznog razdoblja;

b) kod površina namijenjenih poljoprivrednim istraživanjima ili formalnom obrazovanju odobrenim od strane nadležnog tijela i ukoliko su ispunjeni uvjeti iz točke a) ovoga stavka;

c) kod proizvodnje poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, ukoliko su ispunjeni uvjeti iz točke a) ovoga stavka;

d) kod travnjaka koji se koristi isključivo za ispašu.

(2) Nadležno tijelo može dozvoliti gospodarstvima koja obavljaju poljoprivredna istraživanja ili formalno obrazovanje o ekološkoj i neekološkoj proizvodnji životinja istih vrsta ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) poduzete su primjerene mjere o kojima je kontrolno tijelo bilo unaprijed obaviješteno kako bi se zajamčila stalna odvojenost životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, gnoja i hrane za životinje svake od jedinica;

b) subjekt mora unaprijed obavijesti kontrolno tijelo o svakoj isporuci ili prodaji životinja ili proizvoda životinjskog podrijetla;

c) subjekt mora obavijesti kontrolno tijelo o točno proizvedenim količinama zajedno sa svim obilježjima koja omogućavaju identifikaciju proizvoda i potvrditi da su poduzete mjere kako bi se proizvodi odvojili.

Držanje pčelinjih zajednica u svrhu oprašivanja

Članak 32.

Za potrebe oprašivanja, subjekt može na istom gospodarstvu držati ekološke i neekološke pčelinje zajednice, ukoliko su ispunjeni svi uvjeti ekološkog uzgoja, s izuzetkom odredbi za smještaj pčelinjaka. U tom slučaju proizvod se ne može prodavati kao ekološki. Subjekt mora voditi evidenciju o primjeni ove odredbe.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na nedostupnost sirovina s ekoloških poljoprivrednih gospodarstava

Korištenje životinja koje nisu iz ekološke proizvodnje

Upotreba neekoloških proteinskih krmiva biljnog i životinjskoga podrijetla kod proizvodnje životinja

Članak 33.

(1) Uz prethodno odobrenje nadležnog tijela, kada se jato osniva po prvi put, obnavlja ili ponovo osniva, a ekološki uzgojena perad nije raspoloživa u dostatnim količinama, neekološki uzgojena perad može se dovesti na jedinicu ekološke proizvodnje, pod uvjetom da su pilenke za proizvodnju jaja i perad za proizvodnju mesa mlađi od tri dana.

(2) Kokoši iz neekološke proizvodnje za dobivanje jaja starosti od najviše 18 tjedana mogu se dovesti u jedinicu za ekološku proizvodnju do 31. prosinca 2014., ukoliko ekološki uzgojene mlade kokoši nisu raspoložive i pod uvjetom da su ispunjene odgovarajuće odredbe propisane ovim Pravilnikom.

(3) Kad se primjenjuju odredbe iz članka 23. stavka 2. točke b) Zakona i kad subjekti ne mogu nabaviti proteinsku hranu za životinje isključivo iz ekološke proizvodnje, dopuštena je uporaba ograničene količine neekološkog proteinskog krmiva za svinje i perad.

(4) Najveći postotak neekološkog proteinskog krmiva za životinje dopušten za razdoblje od 12 mjeseci za te vrste jest 5% u kalendarskim godinama 2013. i 2014.

(5) Količina se izračunava na godišnjoj bazi kao postotak suhe tvari hrane za životinje poljoprivrednoga podrijetla.

(6) Subjekt je dužan voditi evidenciju o primjeni ove odredbe.

Korištenje neekološkog pčelinjeg voska

Članak 34.

Kod osnivanja novog pčelinjaka ili tijekom trajanja prijelaznog razdoblja, korištenje neekološkog pčelinjeg voska moguće je:

- a) ukoliko pčelinji vosak iz ekoloških pčelinjaka nije dostupan na tržištu;
- b) ukoliko dokazano nije onečišćen tvarima koje nisu dozvoljene u ekološkom uzgoju;
- c) ukoliko potječe od stanice saća.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na posebne teškoće držanja životinja iz ekološke proizvodnje

Posebne teškoće držanja životinja podrijetlom iz ekološke proizvodnje

Članak 35.

Završni stadij tova odraslih goveda može se odvijati u zatvorenom prostoru, pod uvjetom da to razdoblje ne prelazi jednu petinu njihovog životnog vijeka, a najduže do tri mjeseca.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koja se odnose na okolnosti katastrofe

Okolnosti katastrofe

Članak 36.

(1) Nadležno tijelo može privremeno odobriti:

- a) obnavljanje ili ponovnu uspostavu krda ili stada s životinjama iz neekološkog uzgoja, kod visoke smrtnosti životinja uslijed bolesti ili katastrofa ili kada nema životinja iz ekološkog uzgoja;
- b) ponovnu uspostavu pčelinjaka neekološki uzgojenim pčelama u slučaju visoke smrtnosti pčela uzrokovane bolestima ili posljedicama katastrofa ili kada nema ekoloških pčelinjih zajednica;
- c) korištenje neekološke hrane za životinje u ograničenom vremenskom razdoblju i u odnosu na posebno područje od strane pojedinačnih subjekata, kada dođe do gubitka u proizvodnji hrane za životinje ili kada se uvedu ograničenja, posebno kao posljedice izvanrednih meteoroloških uvjeta, izbijanja zaraznih bolesti, zagađenja otrovnim tvarima, ili kao posljedice požara;

d) ishranu pčela ekološkim medom, ekološkim šećerom ili ekološkim šećernim sirupom kod dugotrajnih izvanrednih vremenskih uvjeta ili katastrofe, koji otežavaju dobivanje nektara ili medljike.

(2) Po odobrenju od strane nadležnog tijela, subjekti moraju čuvati dokumentaciju o primjeni izuzeća.

VI. BAZA PODATAKA ZA POLJOPRIVREDNI REPRODUKCIJSKI MATERIJAL

Korištenje poljoprivrednog reproduksijskog materijala koji nije proizveden u ekološkoj proizvodnji

Članak 37.

(1) Ukoliko poljoprivredni reproduksijski materijal iz ekološke proizvodnje nije dostupan na tržištu:

a) može se koristiti poljoprivredni reproduksijski materijal iz proizvodne jedinice koja je u prijelaznom razdoblju;

b) ukoliko točka a) ovoga stavka nije primjenjiva, moguće je koristiti poljoprivredni reproduksijski materijal iz neekološke proizvodnje, ako isti nije dostupan iz ekološke proizvodnje. Za korištenje neekološkog poljoprivrednog reproduksijskog materijala vrijede stavci 2. do 8. ovoga članka.

(2) Poljoprivredni reproduksijski materijal iz neekološke proizvodnje može se koristiti ako nije tretiran sredstvima za zaštitu bilja koja nisu dozvoljena za tretiranje sjemena sukladno članku 6. stavku 1. ovoga Pravilnika, te ukoliko je od strane nadležnog tijela propisano tretiranje sukladno Zakonu o biljnom zdravlju («Narodne novine» br. 75/05. i 55/11.), za sve sorte određene vrste u području gdje će se koristiti poljoprivredni reproduksijski materijali.

(3) Vrste za koje je utvrđeno da ekološki proizveden poljoprivredni reproduksijski materijal postoji u dostatnim količinama za značajan broj sorti su navedene u Prilogu VIII. ovoga Pravilnika. Odobrenja sukladno stavku 1. točki b) ovoga članka za vrste navedene u Prilogu VIII. ovoga Pravilnika neće se izdavati osim ako su isti opravdani jednim od razloga iz stavka 4. točke d). ovoga članka.

(4) Odobrenje za korištenje poljoprivrednog reproduksijskog materijala koji nije dobiven ekološkom proizvodnjom može se izdati u sljedećim slučajevima:

a) ukoliko sorta vrste koju subjekt želi nabaviti nije upisana u bazu podataka iz članka 38. ovoga Pravilnika;

b) ukoliko niti jedan dobavljač odnosno subjekt koji prodaje poljoprivredni reproduksijski materijal nije u mogućnosti u razumnom roku prije sjetve ili sadnje isporučiti naručeni poljoprivredni reproduksijski materijal;

c) ukoliko sorta koju subjekt želi proizvoditi nije upisana u bazu podataka iz članka 38. ovoga Pravilnika, a može dokazati da niti jedna od upisanih sorata iste vrste nije pogodna odnosno da je sorta koju traži značajna za njegovu proizvodnju;

d) ukoliko je opravdano za korištenje u istraživanju, za postavljanje poljskih pokusa ili u svrhu očuvanja sorti odobreno od strane nadležnog tijela.

(5) Odobrenje se izdaje prije sjetve/sadnje kulture.

(6) Odobrenje se izdaje subjektu za jednu sezonu, a nadležno tijelo mora upisati odobrene količine poljoprivrednog reprodukcijskog materijala.

(7) Izuzećem od stavka 6. ovoga članka, nadležno tijelo može subjektima izdati opće odobrenje:

a) za određenu vrstu kada i ukoliko je ispunjen uvjet utvrđen u stavku 4. točki a) ovoga članka;

b) za određenu sortu kada i ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani stavkom 4. točkom c) ovoga članka.

Odobrenja iz točke a) i b) ovoga stavka moraju biti navedena u bazi podataka iz članka 38. ovoga Pravilnika.

(8) Odobrenje se može izdati samo tijekom razdoblja za koja je baza podataka ažurirana sukladno članku 39. stavku 3. ovoga Pravilnika.

Baza podataka

Članak 38.

(1) Nadležno tijelo mora osigurati uvođenje elektroničke baze podataka za upisivanje sorti za koje na njezinom teritoriju postoji poljoprivredni reprodukcijski materijal iz ekološke proizvodnje.

(2) Bazu podataka vodi nadležno tijelo.

Upis

Članak 39.

(1) Sorte za koje postoji poljoprivredni reprodukcijski materijal dobiven iz ekološke proizvodnje moraju se na zahtjev dobavljača upisati u bazu podataka iz članka 38. ovoga Pravilnika.

(2) Svaka sorta koja nije upisana u bazu podataka smatra se nedostupnom sukladno članku 37. stavku 4. ovoga Pravilnika.

(3) Podaci koji se vode u bazi podataka za poljoprivredni reprodukcijski materijal iz ekološke proizvodnje, obnavljaju se kontinuirano.

Uvjeti za upis

Članak 40.

(1) Za potrebe upisa, dobavljač mora:

a) dokazati da je on ili posljednji subjekt, u slučajevima kada dobavljač radi samo s prethodno pakiranim poljoprivrednim reprodukcijским materijalom, bio pod stručnom kontrolom sukladno članku 29. Zakona;

b) dokazati da poljoprivredni reprodukcijски materijal koji se stavlja na tržište zadovoljava opće zahtjeve koji vrijede za poljoprivredni reprodukcijски materijal;

c) staviti na raspolaganje sve podatke prema članku 41. ovoga Pravilnika i obvezati se na ažuriranje podataka na zahtjev nadležnog tijela ili kada je takvo ažuriranje potrebno kako bi se osigurala pouzdanost podataka.

(2) Nadležno tijelo može odbiti zahtjev dobavljača za upis ili izbrisati prethodno prihvaćen upis ukoliko dobavljač ne udovoljava zahtjevima utvrđenim stavkom 1. ovoga članka.

Upisani podaci

Članak 41.

(1) Za svaku upisanu sortu i za svakog dobavljača, baza podataka iz članka 38. ovoga Pravilnika mora sadržavati sljedeće podatke:

a) znanstveni naziv vrste i sorte;

b) naziv dobavljača, kontakt dobavljača ili njegovog zastupnika;

c) područje gdje dobavljač može subjektu dostaviti poljoprivredni reprodukcijски materijal u redovnom roku koji je potreban za isporuku;

d) državu ili regiju u kojoj je sorta ispitana i odobrena sukladno posebnim propisima o priznavanju sorti i sortnoj listi.

e) datum od kada će poljoprivredni reprodukcijски materijal biti dostupan;

f) naziv i/ili kodni broj kontrolnog tijela zaduženog za stručnu kontrolu subjekta sukladno članku 29. Zakona.

(2) Dobavljač je obavezan obavijestiti nadležno tijelo o sortama koje nisu dostupne na tržištu. Dostavljene obavijesti odnosno izmjene unose se u bazu podataka.

(3) Pored podataka navedenih stavkom 1. ovoga članka, baza podataka mora sadržavati popis vrsta navedenih Prilogom VIII. ovoga Pravilnika.

Pristup informacijama

Članak 42.

(1) Baza podataka iz članka 38. ovoga Pravilnika je dostupna subjektima na službenim internetskim stranicama nadležnog tijela.

(2) Nadležno tijelo mora osigurati da svi subjekti iz stavka 1. ovoga članka budu najmanje jednom godišnje obaviješteni o sustavu i kako dobiti podatke iz baze podataka.

Godišnje izvješće

Članak 43.

(1) Za svaku vrstu na koju se odnosi odobrenje prema članku 37. stavku 4. ovoga Pravilnika, nadležno tijelo izrađuje izvješće koje sadržava sljedeće podatke:

a) znanstveni naziv vrste i sorte;

b) obrazloženje za odobrenja navedena u članku 37. stavku 4. točkama a), b), c) ili d) ovoga Pravilnika;

c) ukupan broj odobrenja;

d) ukupna količina poljoprivrednog reproduksijskog materijala;

e) tretiranja u fitosanitarne svrhe prema članku 37. stavku 2. ovoga Pravilnika.

(2) Za odobrenja iz članka 37. stavka 7. ovoga Pravilnika, izvješće mora sadržavati podatke iz točke a) stavka 1. ovoga članka i razdoblje u kojem su dozvole bile na snazi.

Mjere u prijelaznom razdoblju

Članak 44.

U prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2013. godine, životinjama se može ograničiti kretanje u objektima koji su sagrađeni do 24. kolovoza 2000. godine, pod uvjetom da im se osigurava redovno kretanje i držanje sukladno zahtjevima za dobrobit životinja na površinama s udobnom steljom kao i pojedinačnim držanjem, ako je nadležno tijelo odobrilo tu mjeru uz najmanje dvije stručne kontrole godišnje.

Objava informacija

Članak 45.

Ažurirani popis iz članka 35. stavka 3. Zakona, mora biti povezan s potvrđnicom/certifikatom, uzimajući u obzir poseban propis o zaštiti osobnih podataka.

Članak 46.

Prilozi od I. do VIII. tiskani su uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika, prestaje važiti Pravilnik o vođenju baze podataka za poljoprivredni reprodukcijski materijal iz ekološke proizvodnje (»Narodne novine« br. 89/08.), Pravilnik o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda (»Narodne novine« br. 13/02. i 10/07.) i Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i proizvodnji biljnih proizvoda (»Narodne novine« br. 91/01. i 10/07.).

Članak 48.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/12-01/38

Urbroj: 525-08/0458-12-23

Zagreb, 18. prosinca 2012.

Ministar
Tihomir
Jakovina, v. r.

PRILOG I.

Gnojiva, poboljšivači tla i nutrijenti iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Smjese ili proizvodi koji sadrže samo materijale navedene u nastavku	
Stajski gnoj	Proizvod koji sadrži mješavinu životinjskih izlučevina i biljne tvari (stelja za životinje). Zabranjeno ukoliko potječe iz intenzivne poljoprivredne proizvodnje
Osušen stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi	Zabranjeno ukoliko potječe iz intenzivne poljoprivredne proizvodnje
Kompostirane životinjske izlučevine, uključujući gnoj peradi i kompostirani kruti stajski gnoj	Zabranjeno ukoliko potječe iz intenzivne poljoprivredne proizvodnje
Tekući stajski gnoj	Primjena nakon kontrolirane fermentacije i/ili odgovarajućeg razrijeđivanja. Zabranjeno ukoliko potječe iz intenzivne poljoprivredne proizvodnje

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Smjese ili proizvodi koji sadrže samo materijale navedene u nastavku	
Kompostirani ili fermentirani otpad iz kućanstva	Proizvod koji potječe iz sortiranog otpada kućanstva, a podvrgnut je kompostiranju ili anaerobnoj fermentaciji za dobivanje bioplina. Samo biljni i životinjski otpad kućanstva. Samo kada se proizvodi u zatvorenom i kontroliranom sustavu prikupljanja. Najviše dozvoljene koncentracije u mg/kg suhe tvari: kadmij: 0,7; bakar: 70; nikal: 25; olovo: 45; cink: 200; živa: 0,4; krom (ukupno): 70; krom (VI): 0.
Treset	Primjena ograničena na vrtlarstvo (proizvodnja cvijeća, drveća i sadnog materijala).
Otpad od uzgoja gljiva	Početni sastav supstrata se ograničava na proizvode iz ovog Priloga.
Izmet gujavica (vermikompost) i insekata	
Guano	
Kompostirana ili fermentirana mješavina biljne tvari	Proizvod koji se dobiva od mješavina biljne tvari koja je podvrgnuta kompostiranju ili anaerobnoj fermentaciji za dobivanje bioplina.
Proizvodi ili nusproizvodi životinjskog podrijetla navedenih u nastavku: krvno brašno brašno od papaka brašno od rogova koštano brašno ili deželatinirano koštano brašno riblje brašno mesno brašno brašno od perja, dlake i vuna	Za krzno: najviša dozvoljena koncentracija u mg/kg suhe tvari kroma (VI): 0.

Naziv	
Smjese ili proizvodi koji sadrže samo materijale navedene u nastavku	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
krzno	
dlaka	
mliječni proizvodi	
Proizvodi i nusproizvodi biljnog podrijetla za gnojiva	Primjeri: brašno iz pogače uljnih sjemenki, ljuske kokosa, ostaci kod dobivanja slada.
Morske alge i proizvodi iz morskih algi	Ukoliko se dobivaju neposredno: I. fizičkim postupcima koji uključuju dehidraciju, zamrzavanje i mljevenje; II. ekstrakcijom vode ili vodenom otopinom kiseline i/ili alkalnom otopinom; III. fermentacijom.
Piljevina i iver	Drvo koje nije kemijski obrađeno nakon sječe.
Kompostirana kora drveća	Drvo koje nije kemijski obrađeno nakon sječe.
Drveni pepeo	Od drva koje nije kemijski obrađeno nakon sječe.
Fino mljeveni sirovi fosfat	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima. Sadržaj kadmija manji ili jednak 90 mg/kg P₂O₅.
Aluminijev kalcijev fosfat	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima Sadržaj kadmija manji od ili jednak 90 mg/kg P₂O₅ Uporaba ograničena na bazična tla (pH > 7,5).
Bazična troska	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima
Sirova kalijeva sol ili kainit	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima
Kalijev sulfat, koji može sadržavati magnezijevu sol	Proizvod dobiven od sirove kalijeve soli postupkom fizičke ekstrakcije, koji može sadržavati magnezijeve soli
Ostaci žitarica u proizvodnji alkohola i ekstrakt takvih ostataka	Ostaci žitarica u proizvodnji alkohola sa amonijakom su isključeni.
Kalcijev karbonat	
(kreda, lapor, mljeveni vapnenac, bretonski ameliorant (maerl), fosfatna kreda	Samo prirodnog podrijetla

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Smjese ili proizvodi koji sadrže samo materijale navedene u nastavku	
Magnezijev kalcijev karbonat	Samo prirodnog podrijetla npr. magnezijeva kreda, mljeveni magnezij, vapnenac
Magnezijev sulfat (kiserit)	Samo prirodnog podrijetla
Otopina kalcijevog klorida	Liječenje listova stabla jabuke, nakon utvrđivanja nedostatka kalcija
Kalcijev sulfat (gips)	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima. Samo prirodnog podrijetla
Industrijsko vapno dobiveno u proizvodnji šećera	Nusproizvod dobiven u proizvodnji šećera od šećerne repe
Industrijsko vapno od proizvodnje soli u vakuumu	Nusproizvod kod vakumiranog načina proizvodnje kamene soli
Elementarni sumpor	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima
Gnojiva s mikrohranjivima	Posebnim propisima o mineralnim gnojivima
Natrijev klorid	Isključivo kamena sol
Kameno brašno i gline	

PRILOG II.

Pesticidi — sredstva za zaštitu bilja iz članka 6. stavka 1. ovoga Pravilnika

1. Tvari biljnog ili životinjskog podrijetla

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Azadirachtin izlučen iz Azadirachta indica (stablo Nim)	Insekticid
Pčelinji vosak	Sredstvo za premazivanje
Želatina	Insekticid
Hidrolizirane bjelančevine	Mamac, samo za dozvoljenu primjenu u kombinaciji sa drugim odgovarajućim proizvodima s ovog popisa
Lecitin	Fungicid
Biljna ulja (npr. ulje mente, ulje bora, ulje kima)	Insekticid, akaricid, fungicid i inhibitor klijanja
Piretrini izlučeni od Chrysanthemum cinerariaefolium	Insekticid
Kvazija izlučena od Quassia amara	Insekticid, repelent
Rotenon izlučen od Derris spp. i Lonchocarpus spp. i Terphrosia spp.	Insekticid

2. Mikroorganizmi koji se koriste za biološko suzbijanje štetnika i bolesti

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Mikroorganizmi (bakterije, virusi i gljive)	

3. Tvari koje proizvode mikroorganizmi

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Spinosad	Insekticid Samo ukoliko su poduzete mjere za smanjivanje na najmanju moguću mjeru opasnosti od ključnih parazitoida i za smanjivanje na najmanju moguću mjeru opasnosti od razvoja otpornosti

4. Tvari koje se koriste u klopama i/ili raspršivačima

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Diamonijev fosfat	Mamac, samo u klopama
Feromoni	Mamac; sredstvo koje uzrokuje smetnje spolnog ponašanja; samo u klopama i raspršivačima
Piretroidi (samo deltametrin ili lambdacyhalotrin)	Insekticid; samo u klopama s posebnim mamacima; samo protiv <i>Bactrocera oleae</i> i <i>Ceratitis capitata</i> Wied.

5. Pripravci koji se razmazuju po površini između uzgojenih biljaka

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Željezni fosfat (željezo (III) ortofosfat)	Moluskicid

6. Ostale tvari iz tradicionalne uporabe u ekološkom uzgoju

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
Bakar u obliku bakrenog hidroksida, bakrenog oksiklorida, (trivalentnog) bakrenog sulfata, bakrenog oksida, bakrenog oktanoata	Fungicid Do 6 kg bakra po hektaru godišnje Za višegodišnje kulture nadležno tijelo može, uz odstupanje od prethodnog stavka, propisati da se može prekoračiti granica bakra od 6 kg u određenoj godini pod uvjetom da prosječna količina koja se koristi tijekom petogodišnjeg razdoblja, uključujući spomenutu godinu i četiri prethodne

Naziv	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti primjene
	godine, ne prelazi 6 kg.
Etilen	Dozrijevanje banana, kivija i kakija; dozrijevanje agruma samo kao dijela strategije za sprečavanje štete od voćne muhe u agrumima; Poticanje cvatnje kod ananasa, sprečavanje klijanja kod krumpira i luka.
Kalijeva sol masnih kiselina (meki sapun)	Insekticid
Kalij aluminij (aluminij sulfat) (Kalinit)	Sprečavanje zrenja banana
Sumporno vapno (kalcijev polisulfid)	Fungicid, insekticid, akaricid
Parafinsko ulje	Insekticid, akaricid
Mineralna ulja	Insekticid, fungicid Samo za stabla voćki, vinovu lozu, stabla maslina i tropske kulture (npr. banane);
Kalijev permanganat	Fungicid, baktericid Samo za stabla voćki, stabla maslina i vinovu lozu
Kvarcni pijesak	Repelent

7. Ostale tvari

Kalcijev hidroksid	Fungicid Samo za stabla voćki, uključujući rasadnike, za suzbijanje Nectria galligena
Kalijev bikarbonat	Fungicid

PRILOG III.

Najmanje dopuštene površine u zatvorenom prostoru i otvorenom prostoru i druga obilježja smještaja kod različitih vrsta životinja i vrsta uzgoja iz članka 11. stavka 4. ovoga Pravilnika.

1. Goveda, kopitari, ovce, koze i svinje

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena životinjama)	Vanjska površina (površina za kretanje, bez pašnjaka)
--	---	--

	Najmanja živa masa (kg)	m ² /grlo	m ² /grlo
Goveda i kopitari za rasplod i tov	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	više od 350	5 s najmanje 1 m ² /100 kg	3,7 s najmanje 0,75 m ² /100 kg
Mliječne krave		6	4,5
Rasplodni bikovi		10	30
Ovce i koze		1,5/ ovca, koza	2,5
		0,35/ janje, kozlić	0,5
Krmače sa prasadi do 40 dana		7,5/krmača	2,5
Tovne svinje	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
	preko 110 kg	1,5	1,2
Prasad	u dobi preko 40 dana i do 30 kg	0,6	0,4
Rasplodne svinje		2,5 za ženku	1,9
		6 za mužjaka, a ukoliko se obori koriste za prirodni pripust: 10 m ² /nerastu	8,0

2. Perad

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena za životinje)			Vanjska površina (m ² površine raspoložive u turnusu/glavi)
	broj životinja/ m ²	cm prečke/životinji	gnijezdo	
Kokoši nesilice	6	18	7 kokoši nesilica/ gnijezdu a u slučaju zajedničkog gnijezda 120 cm ² /ptici	4, pod uvjetom da nije prekoračena granica od 170 kg N/ha/ godišnje

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena za životinje)			Vanjska površina (m ² površine raspoložive u turnusu/glavi)
	broj životinja/ m ²	cm prečke/životinji	gnijezdo	
Perad za tov (u fiksnim/nepokretnim objektima)	10 s najviše 21 kg žive mase/m ²	20 (samo za biserke)		4 tova pileta ili biserke 4,5 patke 10 purana 15 gusaka. Kod svih gore navedenih vrsta nije prijeđena granica od 170 kg N/ha/godina
Perad za tov u pokretnim objektima	16* u pokretnim peradarskim objektima s najviše 30 kg žive mase/m ²			2,5 ukoliko nije prekoračena granica od 170 kg N/ha/godišnje

*samo u slučaju da podna površina pokretnog objekta ne prelazi 150 m².

PRILOG IV.

Najveći broj životinja po hektaru iz članka 16. stavka 2. ovoga Pravilnika

Kategorija ili vrsta	Najveći mogući broj životinja po hektaru jednak 170 kg N/ha/godišnje
Kopitari stariji od šest mjeseci	2
Telad za tov	5
Ostala goveda mlađa od godine dana	5
Muška i ženska goveda od jedne do dvije godine	3,3
Muška goveda starija od dvije godine	2
Junice za rasplod	2,5
Junice za tov	2,5

Mliječne krave	2
Izlučene mliječne krave	2
Ostale krave	2,5
Ženke rasplodnih kunića	100
Ovce i koze	13,3
Prasad	74
Rasplodne krmače	6,5
Svinje u tovu i ostale svinje	14
Pilići u tovu	580
Kokoši nesilice	230

PRILOG V.

Krmiva i hranidbeni materijali iz članka 23. i članka 25. stavka 2. ovoga Pravilnika i članka 17. stavka 1. točke d) i članka 19. stavka 1. Pravilnika o ekološkoj proizvodnji u akvakulturi (»Narodne novine« br. 153/11.)

1. NEEKOLOŠKA KRMA BILJNOG PODRIJETLA

1.1. Žitarice, zrnje, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- Zob kao zrno, pahuljice, krmno brašno, ljuske i mekinje,
- Ječam kao zrno, proteini i krmno brašno,
- Pogača od klica riže,
- Proso kao zrno,
- Raž kao zrno i krmno brašno,
- Sirak kao zrno,
- Pšenica kao zrno, krmno brašno, mekinje, glutenska krma, gluten i klice,
- Tvrdna pšenica kao zrno,
- Tritikale kao zrno,
- Kukuruz kao zrno, mekinje, krmno brašno, pogače od klica i gluten,
- Vlat ječma,
- Pivsko zrnje.

1.2. Sjemenke uljarica, plodovi uljarica, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- Sjeme repe, pogača i ljuska,
- Soja u zrnju, pržena, pogača i ljuska,
- Sjeme suncokreta kao sjeme i pogača,
- Pamuk kao sjeme i pogača,
- Laneno sjeme i pogača,
- Sjeme sezama kao pogača,
- Srčike palme kao pogača,
- Sjeme tikve kao pogača
- Masline, kaša od maslina,
- Biljna ulja (dobivena fizičkom ekstrakcijom).

1.3. Sjeme mahunarki, njihov proizvod i nusproizvodi:

- Slanutak kao sjeme, krmno brašno i mekinje,
- Leća kao sjeme, krmno brašno i mekinje,
- Chickling grahorica kao sjeme, toplinski obrađena, krmno brašno i mekinje,
- Grašak kao sjeme, krmno brašno i mekinje,
- Bob kao sjeme, krmno brašno i mekinje,
- Konjski bob kao sjeme, krmno brašno i mekinje,
- Grahorica kao sjeme, krmno brašno i mekinje,
- Lupina kao sjeme, krmno brašno i mekinje,

1.4. Gomolji, korijenje, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- Pulpa šećerne repe,
- Krumpir,
- Slatki krumpir u gomolju,
- Pulpa krumpira (nusproizvod ekstrakcije krumpirovog škroba),

- Krumpirov škrob,
- Krumpirova bjelančevina,
- Manioka.

1.5. Ostalo sjemenje i voće, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- Rogač,
- Mahune rogača i njihovo brašno,
- Bundeve,
- Pulpa agruma,
- Jabuke, dunje, kruške, breskve, smokve, grožđe i njihova pulpa,
- Kestenje,
- Orahova pogača,
- Lješnjakova pogača,
- Ljuska kokosa i pogača,
- Žir.

1.6. Krmivo i vlaknasta krma

- Lucerna,
- Brašno lucerne,
- Djetelina,
- Brašno djeteline,
- Trava (dobivena od bilja za krmivo),
- Brašno od trave,
- Sijeno,
- Silaža,
- Slama žitarica,
- Korjenasto povrće za krmivo.

1.7. Ostale biljke, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- Melase,
- Brašno iz morskih algi (dobiveno sušenjem i drobljenjem morskih algi i pranjem kako bi se smanjio sadržaj joda),
- Prah i biljni ekstrakti,
- Ekstrakti biljnih bjelančevina (samo za mladunčad životinja),
- Začini,
- Zeljaste biljke.

2. KRMIVA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

2.1. Mlijeko i mliječni proizvodi:

- Sirovo mlijeko,
- Mlijeko u prahu,
- Obrano mlijeko, poluobrano mlijeko,
- Mlaćenica, mlaćenica u prahu,
- Sirutka, sirutka u prahu, sirutka u prahu s niskim sadržajem šećera, prah, bjelančevine sirutke (dobiven fizičkom obradom),
- Kazein u prahu,
- Laktoza u prahu,
- Skuta i kiselo mlijeko.

2.2. Riba, druge morske životinje, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

Uz sljedeća ograničenja: Podrijetlo proizvoda samo iz održivog ribarstva i ne koriste se za biljojede

- Riba,
- Riblje ulje i nerafinirano ulje bakalara,
- Proizvodi dobiveni od autolizata školjaka i rakova,
- Hidrolizati i proteolizati dobiveni djelovanjem enzima, u topivom ili netopivom obliku, koji se daju samo mladunčadi životinja i životinjama iz akvakulture,

- Riblje brašno
- Brašno od rakova.

2.3. Jaja i proizvodi od jaja

- Jaja i proizvodi od jaja koji se koriste kao krma za perad, prvenstveno sa istog gospodarstva.

3. SIROVINE ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE MINERALNOG PODRIJETLA

Vapnenačke morske školjke
Maerl
Litotamnijski vapnenac
Kalcijev glukonat
Kalcij karbonat
Magnezijev oksid (magnezij bez vode)
Magnezijev sulfat
Magnezijev klorid
Magnezijev karbonat
Defluorirani fosfat
Kalcijev-magnezijev fosfat
Magnezijev fosfat
Mononatrijev fosfat
Kalcij-natrijev fosfat
Natrijev klorid
Natrijev bikarbonat
Natrijev karbonat
Natrijev sulfat
Kalijev klorid

3.1. OSTALE SIROVINE ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE

Proizvodi/nusproizvodi iz fermentacije mikroorganizama čije su stanice inaktivirane ili ubijene:

<i>Saccharomyces cerevisiae</i>
<i>Saccharomyces carlsbergiensis</i>

PRILOG VI.

Dodaci hrani za životinje koji se primjenjuju u hranidbi životinja sukladno članku 23. točki g), članku 25. stavku 2. ovoga Pravilnika i članku 19. stavku 2. Pravilnika o ekološkoj proizvodnji u akvakulturi (»Narodne novine« br. 153/11.)

Dodaci hrani za životinje navedeni u ovom Prilogu moraju biti odobreni sukladno Pravilniku o dodacima hrani za životinje (»Narodne novine« 86/11.).

1. TEHNOLOŠKI DODACI

a) Sredstva za konzerviranje

Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
E 200	Sorbinska kiselina	
E 236	Mravlja kiselina	
E 237	Natrijev formijat	
E 260	Octena kiselina	
E 270	Mliječna kiselina	
E 280	Propionska kiselina	
E 330	Limunska kiselina	

b) Antioksidansi

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	1b E 306	Ekstrakti bogati tokoferolom prirodnog podrijetla	

c) Emulgatori i stabilizatori, sredstva za zgušnjavanje i želiranje

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	1 E 322	Lecitin	Samo ako su dobiveni iz ekoloških sirovina Primjena ograničena na hranu za životinje u akvakulturi

d) Sredstva za vezivanje, sredstva za sprečavanje stvaranje grudica i koagulanti

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
B	1 E 535	Natrijev ferocijanid	
A	1 E 551b	Koloidni silicijev dioksid	
A	1 E 551c	Kieselgur (dijatomejska zemlja, očišćena	

A	1	E 558	Bentonit-montmorilonit	
A	1	E 559	Kaolinitna glina, bez azbesta	
Odobrenje	Broj oznake		Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	1	E 560	Prirodne mješavine stearita i klorita	
A	1	E 561	Vermikulit	
A	1	E 562	Sepiolit	
B	1	E 566	Natrolit-fonolit	
B	1	E 568	Klinoptilolit sedimentnog podrijetla [Svinje za tov; pilići za tov; pure za tov; goveda, losos]	
A	1	E 599	Perlit	

e) Dodaci silaži

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	1k	Enzimi, kvasci i bakterije	Primjena je ograničena na proizvodnju silaže kad vremenski uvjeti ne dopuštaju odgovarajuću fermentaciju

2. OSJETILNI DODACI

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	2b	Aromatske tvari	Samo ekstrakti iz poljoprivrednih proizvoda

3. NUTRITIVNI DODACI

a) Vitamini

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	3a	Vitamini i provitamini	– dobiveni iz poljoprivrednih proizvoda – ako su dobiveni sintetički, onda samo oni identični s vitaminima dobivenim iz poljoprivrednih proizvoda smiju se koristiti za monogastrične životinje i životinje akvakulture. – ako su dobiveni sintetički, onda se smiju koristiti samo vitamini A, D i E identični s vitaminima dobivenim iz poljoprivrednih proizvoda, uz prethodno odobrenje nadležnog tijela na temelju procjene mogućnosti da

			preživači iz ekološkog uzgoja ne dobivaju potrebne količine navedenih vitamina u svojim obrocima hrane.
--	--	--	---

b) Elementi u tragovima

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	3b	E1 Željezo – Željezni oksid – Željezni karbonat – Željezni sulfat, heptahidrat – Željezni sulfat, monohidrat	
A	3b	E2 Jod – Kalcijev jodat, anhidrid	

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
A	3b	E3 kobalt – Bazični kobaltov karbonat, monohidrat – Kobaltov sulfat monohidrat i/ili heptahidrat	
A	3b	E4 bakar – Bazični bakreni karbonat, monohidrat – Bakreni oksid – Bakreni sulfat, pentahidrat	
A	3b	E5 mangan – Manganov karbonat – Manganov oksid – Manganov sulfat, monohidrat	
A	3b	E6 cink – Cinkov oksid – Cinkov sulfat, monohidrat – Cinkov sulfat, heptahidrat	
A	3b	E7 molibden – Natrijev molibdat	
A	3b	E8 selen – Natrijev selenat – natrijev selenit	

4. ZOOTEHNIČKI DODACI

Odobrenje	Broj oznake	Supstanca	Opis, uvjeti primjene
-----------	-------------	-----------	-----------------------

A			Enzimi i mikroorganizmi	
---	--	--	-------------------------	--

PRILOG VII.

Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju

1. Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada, opreme i objekata za proizvodnju životinja sukladno članku 24. stavku 5. ovoga Pravilnika:

- Kalijev i natrijev sapun
- Voda i vodena para
- Tekuće vapno
- Gašeno vapno
- Živo vapno
- Natrijev hipoklorit (npr. kao tekući izbjeljivač)
- Natrijeva lužina
- Kalijeva lužina
- Vodikov peroksid
- Prirodne biljne esencije
- Limunska, peroctena, mravlja, mliječna, oksalna i octena kiselina
- Alkohol
- Dušična kiselina (mljekarska oprema)
- Fosforna kiselina (mljekarska oprema)
- Formaldehid
- Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju vimena i naprava za mužnju
- Natrijev karbonat

2. Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju za proizvodnju životinja iz akvakulture i morskih algi navedeni člankom 7. stavkom 2., člankom 25. stavkom 2. i člankom 27. stavkom 3. Pravilnika o ekološkoj proizvodnji u akvakulturi (»Narodne novine« br. 153/11.).

2.1. Tvari za čišćenje i dezinfekciju opreme i objekata, kada u njima nema životinja iz akvakulture:

- Ozon
- Natrijev klorid
- Natrijev hipoklorit
- Kalcijev hipoklorit
- Živo vapno
- Natrijeva lužina
- Alkohol
- Vodikov peroksid
- Organske kiseline (octena, mliječna, limunska kiselina)
- Huminska kiselina
- Peroksioctene kiseline
- Jodofori
- Bakreni sulfat: samo do 31. prosinca 2015.
- Kalijev permanganat
- Peroctena i peroktanoična kiselina
- Smjesa sjemenki čaja pripravljena od prirodnih sjemenki kamelije (uporaba ograničena na proizvodnju kozica)

2.2. Ograničeni popis tvari za uporabu u prisutnosti životinja iz akvakulture:

- Vapnenac (kalcijev karbonat) za kontrolu pH
- Dolomit za korekciju pH (uporaba ograničena na proizvodnju kozica).

PRILOG VIII.

Vrste za koje je utvrđeno da ekološki proizveden poljoprivredni reprodukcijski materijal postoji u dostatnim količinama za značajan broj sorti sukladno članku 37. stavku 3. ovoga Pravilnika